

Informatiepakket

HERREGISTRATIE

Thema 'Wildcard'

Titel:

De regie in eigen hand op basis van de dialoog

Inhoudsopgave

Inventarisatieformulier aanbod professionaliseringsthema	2
<i>Contactgegevens opleider</i>	2
Naam aanbod: Leergang 'De regie in eigen hand op basis van de dialoog'	3
Inhoud portfolio:	4
Instroomeisen/doelgroep aanbod	4
Overzicht literatuur:	6
<i>Literatuurlijst suggesties voor cursisten</i>	6
<i>Verplichte literatuur</i>	7
Namen en korte beschrijving ervaring docenten	7
<i>Actualiteit van het aanbod</i>	8
Aanbod aangaande het professionaliseringsthema	8
Beschrijving van het aanbod	9
Opzet van de opleiding	11

Inventarisatieformulier aanbod professionaliseringsthema

Contactgegevens opleider

Naam instituut	Noordijk Daltonadvies
Postadres	Kloosterkade 212
Postcode	2628 JJ
Plaats	Delft
Algemeen emailadres instituut	06-142 481 01
Naam contactpersoon	Dick van Hennik
Functie contactpersoon	Eigenaar Van Hennik Onderwijs
E-mailadres contactpersoon	Info@vanhennikonderwijs.nl
Telefoonnummer contactpersoon	06-415 622 74
Naam ondertekenaar diploma of certificaat	Glenda Noordijk/Dick van Hennik
Handtekening¹ ondertekenaar Diploma of certificaat	Directeur Noordijkdaltonadvies: Glenda Noordijk Eigenaar Van Hennik Onderwijs: Dick van Hennik

¹ Aan de hand hiervan kunnen we de echtheid van een certificaat of diploma verifiëren.

Naam aanbod: Leergang 'De regie in eigen hand op basis van de dialoog'

Typing cursus

De nadruk van deze cursus zal liggen

- 1- op de theorie en de vaardigheden rond de dialoog als basis voor constructief overleg in teams en daarnaast
- 2- op de relatie tussen visie en beleid met professionele uitvoering enerzijds en een gezonde bedrijfsvoering anderzijds en
- 3- op een adequate voorbereiding op de invoering van beleidsvoornemens.

1. Beginsituatie

De cursist is werkzaam als leidinggevende in het onderwijs of heeft de ambitie tot het verwerven van een functie als leidinggevende.

2. Duur en studiebelasting opleiding

De opleiding wordt gegeven binnen één schooljaar en heeft een studiebelasting van totaal **100** uur

1 ^e tweedaagse	13uur
2e tweedaagse	13 uur
Eendaagse	7 uur
2 intervisiebijeenkomsten van 2.5 uur	5 uur
Individueel eindgesprek	2 uur
Slot(mid-)dag / Eindpresentatie	5 uur
Literatuur	30 uur
Zelfstandig werken aan studie/ portfolio	<u>25 uur</u>
TOTAAL	100 uur

3. Certificering

De cursisten ontvangen een certificaat indien zij voldoen aan onderstaande eisen:

- De cursist voldoet aan de opkomstverplichting (80% van de bijeenkomsten)
- De cursist heeft actief deelgenomen aan de intervisiemomenten en hier verslag van gemaakt in zijn portfolio
- In het portfolio toont de cursist zijn persoonlijke ontwikkeling aan a.d.h.v. diverse deelthema's
- Tijdens het reflectiegesprek presenteert de cursist zijn portfolio aan de opleiders
- Tijdens de slotbijeenkomst presenteert de cursist zijn ontwikkeling aan de studiegroep

Inhoud portfolio:

Naam cursist, voorletters en geboortechternaam
Geboortedatum: Geboorteplaats:
Telefoonnummer/ mailadres cursist:
Beginsituatie van de cursist: (welke functie vervul je en waar bestaan je taken uit)
Motivatie en beginsituatie Een (voorlopige) visie op het schoolleiderschap
De opgedane kennis verwerkt binnen de praktijk Andere kennis bijdragend tot de groei (bronnen). De stappen die nog zullen volgen
De bevindingen tijdens de intervisie. (In het portfolio is te lezen welke casus - of meervoud daarvan- is ingebracht tijdens de intervisie, wat jouw bijdrage was binnen de intervisie en wat je met de inzichten gedaan hebt).
Het onderwerp naar keuze uitgelicht Welk onderwerp nader onderzocht is, met bevindingen en conclusies
Verwijzing naar bronnen en literatuur Met daarbij de inzichten die zijn opgedaan, die kunnen worden geïntegreerd binnen de eigen ontwikkeling of de ontwikkeling binnen het eigen team
Verwijzing en beschrijving van situaties, waarin de collega's binnen het eigen team verder geholpen konden worden: <ul style="list-style-type: none">○ Welke hulpvraag diende zich aan?○ Hoe ben je daarmee aan het werk gegaan?○ Zijn er uitkomsten/vorderingen?
De voorlopige conclusies Persoonlijk OntwikkelingsPlan (POP) Conclusies, reflecties, ontwikkelstappen Wijze van presenteren

Instroomeisen/doelgroep aanbod

De cursist dient bij aanvang van de opleiding te beschikken over een indicatie t.a.v. schoolleiderskwaliteiten. Dit kan d.m.v. een uitgebreid intakegesprek met de opleiders of door overlegging van de resultaten van een assessment (of vergelijkbaar instrument). Ook een aanbeveling van directeur of bestuur van een onderwijsinstelling geldt als zodanig. Als een kandidaat deelnemer werkzaam is in het management van een (basis-)school, strekt dit tot aanbeveling

Overzicht literatuur:

Vanuit de visie dat ieder lerend individu vanuit eigen leerbehoefte en motivatie eigenaar is van het eigen leerproces, werken wij met een beperkte verplichte literatuur.

In de opleiding opgenomen zit een literatuurstudie van minimaal 30 uur. Hierbij zoekt de cursist werken die bij de eigen ontwikkeling passen. Er is echter een uitzondering: er zijn 3 verplichte titels i.v.m. de theorie van het socratisch groeps gesprek (merendeels artikelen). De vaardigheid van het socratische gesprek sluit aan bij de inzichten van de wereldwijde beweging van The Art of hosting (<https://www.artofhosting.org>) en de aanpak in de Strategiereeks van Royal Haskoning, nr. 4. 'Dialogoogwijzer' (<https://www.royalhaskoningdhv.com/nl-nl/smc/smc-academy/dialogoogwijzer-strategiereeks-nr-d-4/7115>) 'Lerend Evalueren' (<https://www.royalhaskoningdhv.com/nl-nl/smc/smc-academy/lerend-evalueren-strategiereeks-nr-d-5/7116>). Het gaat erom dat het leiderschap vaardig wordt om met het team te overleggen (Regie) en draagvlak te creëren voor noodzakelijke acties in het belang van de school (Strategie). Het onderwijskundig denken (zoals bv. van Gert Biesta) dient in gezamenlijkheid bestudeerd te worden om een duurzaam resultaat te boeken bij het formuleren van een breed gedragen visie en strategische ontwikkelingen. Ook het goede gesprek met de stakeholders in de omgeving van de school vraagt de vaardigheid van de dialoog. En een socratische gespreksvoering is wezenlijk voor het voeren van personeels gesprekken.

In het portfolio, waarin de eigen ontwikkeling wordt beschreven, gebruikt de cursist de geraadpleegde bronnen.

Literatuurlijst suggesties voor cursisten

Titel	Auteur	Jaartal
1. Sleutels. Handvatten van de lerende organisatie	Jan Jutten	2013
2. De leider als coach	Paul Ch. Donders	2007
3. Interne communicatie voor de professional	Erik Reijnders	2011
4. De vijfde discipline	Peter Senge	1992
5. De essentie van leiderschap	Dominique Haijtema	2006
6. Begeleid intervisiemodel	Jeroen Hendriksen	2010
7. Handboek Schoolorganisatie en Onderwijsmanagement.	Creemers, Krüger, Slegers, Van Vilsteren	1983
8. Goed en effectief HRM-beleid in het primair onderwijs	M. Lieskamp / R. Vink	2012
9. Deskundigheidsprofielen financieel management voor het primair onderwijs	Ernst & Young	2011
10. Lumpsum PO in de praktijk	Regioplan. Ernst & Young	2010
11. Reflectie in het daltononderwijs	René Berendsen / Patrick Sins	2014
12. De terugkeer van het lesgeven	Gert Biesta	2018

13. Verandering van tijdperk (ook voordracht op You Tube)	Jan Rotmans	2014
14. Op de schouders van reuzen (pdf) (aangeraden)	Paul A. Kirschner e.a.	2019
15. Crucial Conversations (boek is in Nederlands) (aangeraden)	Patterson, Grenny, McMillan, Switzler	2013
16. Over Dialoog (aangeraden)	David Bohm	2018
17. Waaier Intervisiewerkvormen	Jeroen Hendriksen & Jantine Huizing	

Verplichte literatuur

1. Socratisch gesprek voor beginners	Marlou van Paridon	2018
2. De ontdekking van een goede gesprekshouding' (Artikel)	Hans Bolten	1998
3. Reader van de opleiders	Dick van Hennik / Ron Koster	2019

Namen en korte beschrijving ervaring docenten:

Dick van Hennik

Ervaren onderwijsbestuurder en vast docent bij Noordijk daltonadvies op de onderdelen socratisch groepsgesprek, vergaderen op basis van de onderzoekende dialoog en socratisch coachen. Hij is opgeleid in het voeren van filosofische gesprekken aan de Internationale School voor de Wijsbegeerte (ISVW) en heeft een jarenlange ervaring in onderwijs, begeleiding en advies. Als zelfstandig gevestigd onderwijsadviseur (geregistreerd bij het CRKBO) begeleidt hij scholen bij cultuurverandering en professionalisering. Daarnaast is hij gespecialiseerd in het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in het reguliere onderwijs en voorzitter van de Vereniging van Begaafdheidsprofiel scholen.

Opleidingsachtergrond: Leraar geschiedenis MO, Managementopleiding Interstudie, Filosofisch practicus ISVW.

Ron Koster

Hij heeft ruim ervaring in het onderwijs. Na een ambtelijke loopbaan bij diverse gemeenten, heeft hij gewerkt als – achtereenvolgens – bestuurssecretaris, lid van het dagelijks bestuur van een school en hoofd personeelszaken. Op enig moment heeft hij ervoor gekozen om via een speciale opleiding aan de pabo, schooldirecteur te worden. De laatste jaren is hij controller bij een groot schoolbestuur in Den Haag geweest. Momenteel fungeert hij als adviseur van directies van basisscholen op het gebied van financiën en bedrijfsvoering.

Opleidingsachtergrond: Opleiding Control bij lagere overheden en Pabo en diverse cursussen, o.a. over competentiegericht coachen.

Glenda Noordijk

Gecertificeerd daltonopleider en directeur van Noordijkdaltonadvies.

Actualiteit van het aanbod

De actualiteit van het aanbod wordt gewaarborgd door het feit dat de opleiders op de hoogte zijn van ontwikkelingen in wet- en regelgeving, doordat zij als adviseur actief zijn, dan wel worden ingeschakeld om schoolleiders te ondersteunen bij hun werk op het gebied van bedrijfsvoering. Indien relevant wordt de lijst van te kiezen literatuur aangevuld met nieuwe publicaties.

Aanbod aangaande het professionaliseringsthema

Let op dat een opleiding een geheel thema of een geheel deelthema dient af te dekken. Wanneer een opleiding meerdere deelthema's of alle deelthema's afdekt, geef dit dan aan in de tabel.

Nr.	Naam instituut/ instelling	Naam opleiding/training/cursus	Link naar website	Professionalise- ringsthema dat met het aanbod wordt afgedekt	Deelthema dat met het aanbod wordt afgedekt	Datum diploma /certificaat uitgifte:	Omvang/ studiebelasti ng in uren of ECTS
2	Noordijk daltonadvies	Opleiding leidinggevend in Daltonscholen deel 2 Professionaliseringsthema Regie & Strategie	www.noordijkdaltonadvies.nl www.vanhennik onderwijs.nl	Regie en Strategie	--	Vanaf 2019	100 uur

Beschrijving van het aanbod

	Leerdoelen	Kennis & Inzicht	Toepassen	Oordeelsvorming	Leervaardigheden	Communicatie	Hoe wordt vastgesteld of dit leerdoel is gerealiseerd?
1.	In de module ' Groepsdialoog ' worden theorie en praktijk van deze vorm van overleg bestudeerd en geïmplementeerd. Deze gespreksvorm zal gedurende de gehele leergang worden gehanteerd, waarbij de deelnemers beurtelings als gespreksleider optreden.	X	X	X	X	X	De cursist is in staat om een groepsdialoog op adequate wijze te leiden en kan gedurende de reflectie daarop feedback geven en ontvangen. Literatuur: Van Paridon, Socratisch gesprek voor beginners
2.	Inrichting van het onderwijs "Verandering van tijdperk" zegt Jan Rotmans. Zijn de instituten van de 20 ^e eeuw nog houdbaar in de 21 ^e ? "Terugkeer van het lesgeven" betoogt Gert Biesta. Wat betekenen deze ideeën voor het onderwijs en het instituut school? De consequenties (en haalbaarheid) voor de bedrijfsvoering worden in kaart gebracht aan de hand van aangereikte modellen.	X	X	X	X		Aan de hand van de ideeën van hoogleraar transitiekunde Jan Rotmans en onderwijskundige professor Gert Biesta wordt de inrichting van het onderwijs en de consequenties daarvan voor de school als instituut belicht in het portfolio. De cursist geeft er blijk van dat over deze ideeën is nagedacht.
3.	De module ' Organisatie en Cultuur ' vormt een – op zichzelf staand – vervolg op de module 'Cultuur van de organisatie' uit deel 1 en behandelt de relatie tussen de visie op onderwijs en de consequenties voor de samenstelling van het schoolteam, de groepsvorming, de wijze waarop besluitvorming plaatsvindt en voor de bedrijfsvoering. Elke keuze heeft gevolgen voor de wijze waarop de beschikbare middelen worden ingezet. Bedrijfsvoering in relatie tot beleidskeuzes krijgt in deze module eveneens aandacht. Er wordt aandacht besteed aan modellen voor berekening van de kosten, waarbij alle aspecten m.b.t. de bekostiging van de school aan de orde komen. Deelnemers leggen eigen praktijksituaties ter bespreking voor en vervullen bij toerbeurt het gespreksleiderschap.	X	X	X	X	X	In zijn portfolio maakt de cursist zichtbaar hoe er is geëxperimenteerd met (eventueel virtuele) organisatievormen, waarbij de financiële consequenties zijn doorgerekend op basis van aangereikte rekenmodellen. Tijdens de studiebijeenkomsten geeft de cursist er blijk van dat deze materie wordt begrepen en dat er constructieve opmerkingen over kunnen worden gemaakt. Tijdens het eindgesprek is de cursist in staat tot het voeren van een gesprek over financiële aspecten van het schoolleiderschap.

	Leerdoelen	Kennis & Inzicht	Toepassen	Ordeelsvorming	Leervaardigheden	Communicatie	Hoe wordt vastgesteld of dit leerdoel is gerealiseerd?
4.	De module ' Personeelsbeleid ' bevat elementen van verschillende aard. Naast personeelsbeleid en personeelsplanning op lange termijn, wordt ook aandacht besteed aan teamvorming en het voeren van personeelsgesprekken. Daarbij komen de nieuwste ideeën m.b.t. functioneren en beoordelen aan de orde. De aanpak in de scholen van de deelnemers wordt onderzocht op visie en uitvoerbaarheid.	X	X	X	X	X	In het reflectiegesprek geeft de cursist aan welke opvattingen over personeelsbeleid worden gevolgd en hoe dat in beleid wordt gegoten. In het portfolio komen deze opvattingen ook aan de orde.
5.	De module ' Dialogo en besluitvorming ' wordt onderzocht hoe het gesprek met individuele medewerkers wordt gevoerd; Gesprekken met mensen die te boek staan als 'moeilijk' als niet te motiveren voor de koers die de school wil varen. Hoe voorkom je dat deze medewerkers uitvallen en via de zijdeur – lees ziekte en arbeidsongeschiktheid – de school verlaten. Ook de financiële consequenties van personeelsconflicten en 'uitval' van medewerkers worden in beeld gebracht.	X	X	X	X	X	In het portfolio doet de cursist verslag van zijn/haar bevindingen. Zo mogelijk komen persoonlijke ervaringen daarbij aan de orde en wordt daarop gereflecteerd. In het eindgesprek wordt het proces beoordeeld. In de eindpresentatie wordt een en ander gepresenteerd.
6	Binnen de module ' Bedrijfsvoering ' komen de beleidskeuzes aan de orde die hun neerslag krijgen in de manier waarop de begroting wordt ingericht en het jaarverslag wordt opgezet. De verantwoording naar MR, bestuur en inspectie wordt vormgegeven. De cursisten halen gegevens van hun eigen organisatie aan om hun vaardigheden op het gebied van de bedrijfsvoering te etaleren. Zij doen dit aan de hand van een casus die in de groep wordt besproken.	X	X	X	X	X	De cursist kan met kennis van zaken een gesprek voeren over financiële zaken alsof het een verantwoording tegenover de accountant van het bestuur betreft. Verantwoording aan MR en personeel is eveneens – op begrijpelijke wijze - zichtbaar gemaakt.
7	Tijdens de intervisiebijeenkomsten brengt de cursist actuele casussen in uit de praktijk van alle dag. Hierbij wordt a.d.h.v. meerdere methodieken uit de 'waaier' 'Intervisie' van Jeroen Hendriksen en Jantine Huizing een casus besproken. Tijdens de bespreking wordt er gereflecteerd op het handelen van de cursist en wordt er gekeken wat alternatieven zijn die hij of zij in kan zetten.	X	X	X	X	X	Een verslag van de intervisiebijeenkomsten is te vinden in het portfolio en iedere cursist trekt hierbij conclusies die zijn of haar handelen beïnvloed heeft.

Opzet van de opleiding

1^e tweedaagse	13 uur
Onderwerpen:	
- Leidinggeven aan een groepsdialoog	
- Inrichting van het onderwijs	
2^e tweedaagse	13 uur
- Vervolg socratisch vergaderen	
- Organisatie en cultuur van de organisatie	
- Personeelsbeleid	
- Consequenties voor de bedrijfsvoering	
1 dag	7 uur
- Dialoog & besluitvorming	
- Begroting en financiële verantwoording als onderdeel van het jaarverslag.	
Twee intervisiebijeenkomsten van 2.5 uur	5 uur
Individueel eindgesprek	2 uur
Slotmiddag/Eindpresentatie	5 uur
Literatuur + zelfstandig werken aan studie/ portfolio	55 uur
Totale studiebelasting	100 uur
Optioneel: individuele supervisie door een van de opleiders.	